

شماره:

تاریخ:

پست:

۰۳/۱۷۰۶۷

۱۴۰۳/۰۱/۲۹

دارد

۱

۱

جناب آقای شیخ حسینی مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای خانی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای خورسندیان مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای حسینی مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای نجارزاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای شیرینی مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای فتحعلی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای پورسعید رئیس محترم هیأت سرپرستی بانک ایران زمین
جناب آقای اخلاقی فیض آثار مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای لسه گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
مدیرعامل محترم بانک آینده
جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای قاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای احمدی مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای بهاروندی مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای فهیمی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
جناب آقای قضایی پاکدهی مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزویلا
جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
جناب آقای فرخ نژاد مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای سیفی کفشگری مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران

با سلام و احترام:

پیرو ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)» مصوب یک هزار و سیصد و پنجاه و پنجمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۷ شورای پول و اعتبار، با عنایت به بازخوردهای دریافتی از شبکه بانکی و فعالان اقتصادی و با هدف افزایش سهم اوراق گام در تامین مالی اقتصاد، دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)، در بیست و

تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸ - تلفن: ۲۹۹۵۱۰۱ - پست: ۳۳۱۱۱ - فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ - سایت

هفتمین جلسه کمیسیون عملیات پولی و اعتباری مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ و در یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه شورای پول و اعتبار مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ به تصویب رسید. همچنین در راستای ماده (۱۷) دستورالعمل مزبور و وفق آیین‌نامه اجرایی پذیرش اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) در دستگاه‌های اجرایی موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۸۹۲۶/ت۶۲۱۹۹-ه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ هیئت محترم وزیران، اصلاحیه «ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام» نیز در اولین جلسه کمیسیون عملیات پولی و اعتباری مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۹ تصویب شد. اهم تغییرات در دستورالعمل و ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام بشرح ذیل می‌باشد:

- ۱- امکان استفاده شخص حقیقی از اوراق گام بابت خرید کالا به عنوان متعهد صرفاً در قالب کارت رفاهی متصل به اوراق گام.
 - ۲- امکان انتقال به بازار سرمایه یا خرید دین اوراق گام (طبق ماده ۵ دستورالعمل) توسط دارنده اوراق گام به صورت ۲۵ درصد توسط متقاضی اول، ۵۰ درصد توسط متقاضی دوم و ۲۵ درصد توسط متقاضی سوم و بعد از آن.
 - ۳- امکان استفاده از اوراق گام برای پرداخت بدهی به دستگاه‌های اجرایی توسط متقاضی دوم و بعد از آن.
- به‌علاوه لازم به ذکر است علی‌رغم اینکه اوراق گام از جمله اوراق تعهدی (زیر خط ترازنامه) و معاف از برنامه کنترل مقداری است، لیکن در صورت عدم ایفای تعهد از سوی متعهد (نکول)، اوراق گام به بالای خط منتقل و مشمول برنامه کنترل مقداری ترازنامه شده و آثار نامطلوبی بر ترازنامه آن بانک خواهد داشت. براین اساس، به منظور کاهش تبعات مذکور، مقتضی است بانک‌ها و موسسات اعتباری با تقویت چارچوب مدیریت ریسک اعتباری در خصوص اوراق مزبور و به منظور جلوگیری از نکول اوراق گام، بر ارزیابی و اعتبارسنجی متعهدین کنترل و نظارت کافی داشته باشند.
- همچنین ضروری است نسبت به مکاتبه با بازار سرمایه (شرکت بورس تهران و فرابورس) جهت اخذ مجوز سقف کلی سالانه اوراق گام قابل انتقال به بازار سرمایه، بر اساس سقف ابلاغی بانک مرکزی برای سال ۱۴۰۳ به آن بانک/ مؤسسه اعتباری اقدام نمایند.
- بر این اساس، ضمن ارسال دستورالعمل و ضوابط اوراق گام، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن تأکید و نظارت دقیق شود. / اس ۶۳۹۱۵۹۸

اداره تامین مالی زنجیره تولید

اسمعیل محمدجانی	احمد گودرزی
۹۴۱۶	۹۴۱۷-۰۱

رونوشت:

- رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر فرزین جهت استحضار.
- قائم مقام محترم و عضو هیات عامل بانک مرکزی - جناب آقای دکتر ابوالحسنی جهت استحضار.
- دبیر کل محترم و عضو هیات عامل بانک مرکزی - جناب آقای دکتر طالبی جهت استحضار.
- معاون محترم فناوری‌های نوین - جناب آقای دکتر محرمیان جهت استحضار.

تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸ - تلفن: ۲۹۹۵۱ - کپسک: ۳۳۱۱۱ - فاکس: ۶۷۳۵۶۷۴ - سایت

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

جهش تولید با مشارکت مردم

- معاون محترم اقتصادی و عضو هیات عامل - جناب آقای دکتر شیریحیان جهت استحضار.
- معاون محترم حقوقی و امور مجلس - جناب آقای دکتر افشار جهت استحضار.
- معاون محترم نظارت بانک مرکزی - جناب آقای دکتر محمدپور جهت استحضار.
- معاون محترم ارزی و عضو هیات عامل - جناب آقای دکتر آرام بن یار جهت استحضار.
- مدیر کل محترم عملیات پولی و اعتباری - جناب آقای دکتر نادعلی جهت استحضار.
- دفتر وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت استحضار.
- دفتر وزیر صنعت معدن و تجارت جهت استحضار.
- دفتر سازمان بورس و اوراق بهادار تهران - جهت استحضار.
- مدیر محترم اداره اعتبارات - جناب آقای صحابی بازگشت به نامه شماره ۰۳/۱۶۶۲۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۹ جهت استحضار.

تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸ - تلفن: ۲۹۹۵۱ - کپس: ۳۳۱۱۱ - فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ - سایت

اینترنتی: www.cbi.ir

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

« اداره تامین مالی زنجیره تولید »

دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)

اسفندماه ۱۴۰۲

بنام خدا

دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)

شورای پول و اعتبار در یکهزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ به استناد ماده (۱۱) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ تیرماه ۱۳۵۱ در چارچوب سیاست اعتباری مبتنی بر توسعه ابزارهای تامین مالی زنجیره تولید با هدف افزایش کارایی روش‌های تامین مالی، «دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)» را که از این پس به اختصار دستورالعمل نامیده می‌شود، در ۱۹ ماده و ۱۸ تبصره به شرح ذیل تصویب نمود.

ماده ۱- در این دستورالعمل، عناوین زیر به جای عبارات مشروح مربوط به کار می‌روند:

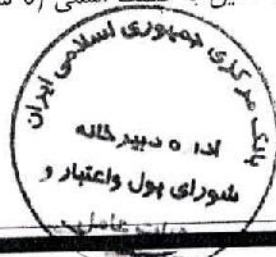
- ۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- موسسه اعتباری عامل: بانک یا موسسه اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی که به درخواست متعهد، نسبت به صدور اوراق گام و بازپرداخت مبلغ اسمی آن در سررسید اقدام می‌نماید.
- ۳- متعهد: شخص حقوقی که بابت تامین سرمایه در گردش جهت خرید کالا و خدمت و شخص حقیقی بابت خرید کالا، از موسسه اعتباری تقاضای صدور گام می‌نماید.
- ۴- متقاضی: شخص حقیقی یا حقوقی که بابت مطالبات خود، گام را دریافت می‌کند.
- ۵- اوراق گام: اوراقی است که نشان دهنده بدهی قطعی متعهد به متقاضی است و بر مبنای عقد ضمانت به عاملیت و ضمانت موسسه اعتباری صادر می‌گردد.
- ۶- سامانه: سامانه صدور و مدیریت اوراق گام در بازار پول.
- ۷- سقف ضمانت: حداکثر میزان مجاز ضمانت اوراق گام برای موسسه اعتباری عامل که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.
- ۸- سقف اعتباری: حداکثر میزان اوراق گام قابل صدور برای متعهد که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.
- ۹- ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام: ضوابطی است که با هدف کنترل و مدیریت اوراق گام در تمام فرآیندهای مرتبط و افزایش کارایی آن، توسط بانک مرکزی تهیه و به موسسات اعتباری ابلاغ می‌شود.

ماده ۲- بانک مرکزی به منظور کمک به بهبود روش‌های تامین سرمایه در گردش ظرف مدت ۲ ماه اقدام به راه‌اندازی سامانه جهت صدور و مدیریت اوراق گام در بازار پول می‌نماید.

ماده ۳- اوراق گام دارای ویژگی‌های زیر است:

- ۱- با نام:
- ۲- غیر کاغذی:
- ۳- بدون کوبن سود:
- ۴- در قطعات استاندارد شده با ارزش اسمی یک میلیون ریال:
- ۵- با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر تا ۱۲ ماه:

ماده ۴- اوراق گام براساس ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام (ابلاغی بانک مرکزی)، توسط موسسه اعتباری عامل در سامانه گام صادر می‌شود و متقاضی امکان نگهداری تا سررسید، انتقال در زنجیره تامین به قیمت اسمی (تا سررسید) و انتقال به بازار سرمایه یا خرید دین (تنزیل) طبق ماده (۵) را دارد.

تبصره ۱- اوراق قابل معامله در بازار سرمایه در چارچوب ضوابط بازار مذکور است.

تبصره ۲- اوراق پس از انتقال به بازار سرمایه، قابل انتقال در شبکه بانکی نیست.

ماده ۵- اشخاص حقوقی (غیر از بانک‌ها و موسسات اعتباری) می‌توانند اوراق گام را از دارنده آن در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام و سایر ضوابط و مقررات مربوطه، خرید دین (تنزیل) نمایند.

تبصره - اوراق گام قابل معامله در بازار سرمایه مشمول این ماده نیست.

ماده ۶- سقف اعتباری هر متعهد معادل ۲۰۰ درصد از فروش سال آخر بر مبنای صورت‌های مالی حسابرسی شده پس از کسر مانده تسهیلات مرتبط با تأمین مالی سرمایه در گردش و تعهدات ناشی از اوراق گام قبلی منتشره نزد شبکه بانکی، تعیین می‌گردد.

ماده ۷- موسسه اعتباری عامل موظف است پیش از صدور و انتقال اوراق گام، از موارد زیر در حد عرف بانکداری اطمینان حاصل نماید:

۱- صوری نبودن موضوع معامله و احراز صدق آن؛

۲- مرتبط و متناسب بودن موضوع معامله با زمینه فعالیت متعهد و متقاضی؛

ماده ۸- پس از دریافت درخواست متعهد، موسسه اعتباری عامل موظف است نسبت به اعتبارسنجی متعهد در چارچوب مقررات مربوط اقدام و در صورت موافقت با صدور اوراق گام، وثایق و تضامین کافی را اخذ نماید.

تبصره ۱- موسسه اعتباری عامل موظف است کلیه عملیات اوراق گام را در سامانه گام ثبت نماید.

تبصره ۲- موسسه اعتباری عامل موظف است نسبت به اخذ شماره منحصر به فرد از سامانه گام و ثبت اطلاعات تکمیلی در سامانه سمارت اقدام نماید.

تبصره ۳- نرخ کارمزد اوراق گام توسط بانک مرکزی تعیین و ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۴- موسسه اعتباری عامل بایستی قبل از صدور اوراق گام، حق برداشت از کلیه حساب‌های متعهد نزد آن بانک را در صورت عدم ایفای تعهدات در سررسید اخذ نماید.

ماده ۹- متعهد مکلف است برای استفاده از اعتبار تأیید شده خود توسط موسسه اعتباری عامل جهت صدور اوراق گام، تقاضای خود را به همراه معرفی متقاضی و مدارک مثبت حسب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام به موسسه اعتباری عامل دارای مجوز صدور اوراق گام، ارائه نماید.

تبصره ۱- خرید دین موضوع ماده (۵) نیازمند ارائه مدارک مثبت نمی‌باشد.

تبصره ۲- صدور اوراق گام منوط به استعلام صورتحساب الکترونیکی طبق ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی است.

تبصره ۳- شخص حقیقی صرفاً در راستای تأمین مالی خرد مبتنی بر ابزارهای تأمین مالی زنجیره تولید، می‌تواند از اوراق گام به عنوان متعهد استفاده نماید.

ماده ۱۰- پس از موافقت موسسه اعتباری عامل، اوراق گام از طریق سامانه گام به نام متقاضی صادر می‌گردد.

تبصره ۱- متقاضی می‌تواند در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام، اوراق گام را به منظور پرداخت دیون از جمله بدهی مالیاتی، حق بیمه تأمین اجتماعی و حقوق دولتی منتقل نماید.

تبصره ۲- عملیات خرید دین موضوع ماده (۵) صرفاً توسط موسسه اعتباری عامل و تحت نظر سامانه گام صورت پذیرد.

تبصره ۳- در چارچوب ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام، سقف مجاز تنزیل اوراق گام توسط متقاضی اول حداکثر ۲۵٪، متقاضی دوم حداکثر ۵۰٪، متقاضی سوم و بعد از آن حداکثر ۷۵٪ است.

ماده ۱۱- متعهد مکلف است در سررسید اوراق گام، نسبت به ایفای تعهد خود (تامین وجه اوراق گام صادره برای متقاضی) به موسسه اعتباری عامل اقدام نماید.

ماده ۱۲- در صورت عدم ایفای تعهد توسط متعهد، موسسه اعتباری عامل موظف است ضمن انجام اقدامات لازم جهت وصول مطالبات خود از متعهد اعم از اجرایی نمودن وثایق یا تضامین نسبت به اقدامات ذیل مبادرت ورزد:

۱- مطالبات مذکور را به ارقام بالای خط ترازنامه خود و به سرفصل بدهکاران بابت گواهی اعتبار مولد (گام) پرداخت شده به تفکیک دولتی و غیردولتی انتقال دهد.

۲- موسسه اعتباری موظف است در صورت عدم پرداخت اوراق گام توسط متعهد مطالبات مذکور را پس از دو ماه به طبقه مشکوک الوصول منتقل نماید. ذخیره گیری مطالبات ناشی از اوراق گام مطابق دستورالعمل نحوه محاسبه ذخیره گیری موسسات اعتباری قابل محاسبه می باشد.

تبصره: تسویه اوراق گام از طریق اعطای تسهیلات جدید مجاز نمی باشد.

ماده ۱۳- در صورتی که متعهد نسبت به تعهدات خود در سررسید اوراق گام عمل نکند مشمول موارد زیر وفق قرارداد می گردد:

۱- پرداخت وجه التزام تاخیر تادیه دین از تاریخ پرداخت وجه اوراق گام توسط موسسه اعتباری عامل؛

تبصره: وجه التزام تاخیر تادیه دین موضوع این بند برابر است با نرخ سود تسهیلات غیرمشارکتی به علاوه ۸ واحد درصد؛

۲- ممنوعیت بهره مندی از صدور اوراق گام تا حداقل شش ماه پس از زمان تسویه بدهی اوراق گام نکول شده قبلی؛

ماده ۱۴- ایجاد هر گونه تعهدات و یا اعطای تسهیلات به متعهد، از زمان پرداخت وجه اوراق گام نکول شده از سوی موسسه اعتباری عامل تا زمان وصول کامل مطالبات، از سوی هر یک از موسسات اعتباری ممنوع است.

ماده ۱۵- بانک مرکزی مکلف است دستورالعمل حسابداری اوراق گام و فرم یکنواخت قرارداد عاملیت و ضمانت اوراق گام فی مابین موسسه اعتباری عامل و متعهد جهت صدور اوراق گام را ظرف یک ماه پس از تصویب این دستورالعمل تهیه و به موسسه اعتباری عامل ابلاغ نماید.

ماده ۱۶- سقف کلی صدور اوراق گام و سقف ضمانت هر موسسه اعتباری عامل توسط بانک مرکزی تعیین می گردد.

ماده ۱۷- موسسه اعتباری عامل موظف است کلیه ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام ابلاغ شده توسط بانک مرکزی را با هدف کنترل و مدیریت در تمام فرآیندهای مرتبط با اوراق گام و افزایش کارایی آن رعایت نماید.

تبصره ۱- موسسه اعتباری عامل در زمان صدور اوراق گام، مشروط به رعایت ضوابط فوق الذکر، از اجرای آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان و آیین نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط مستثنی می باشد.

تبصره ۲- در صورت انتقال اوراق گام به سرفصل دارایی های بالای خط ترازنامه موسسه اعتباری عامل، رعایت ضوابط و مقررات مربوط به آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان و آیین نامه تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط الزامی می باشد.

ماده ۱۸- موسسه اعتباری عامل می تواند اوراق گام صادره را بنا بر درخواست کتبی متقاضی اول مبنی بر انصراف از مطالبه کل وجه اوراق گام مشروط بر عدم انتقال به بازار سرمایه ابطال نماید.

تبصره - موسسه اعتباری عامل موظف است عملیات ابطال اوراق را در سامانه گام ثبت نماید.

ماده ۱۹ - در صورت عدم ایفای تعهد توسط موسسه اعتباری عامل در قبال دارندگان اوراق گام، مجوز صدور اوراق گام برای موسسه اعتباری عامل تا حداقل شش ماه پس از زمان تسویه بدهی اوراق گام نکول شده قبلی تعلیق خواهد شد.

«دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)» که قبلاً در (۱۳) ماده و (۹) تبصره در یک هزار و دویست و هشتاد و سومین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۰۵ شورای پول و اعتبار به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده بود و در یک هزار و سیصد و پنجاه و پنجمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۷ شورای پول و اعتبار اصلاح شده بود، در یک هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار در ۱۹ ماده و ۱۸ تبصره به شرح مندرج در متن اصلاح گردید.

J. L. J. Sub

